

SKYTTERHÅNDBOKEN

Teknisk Reglement og Sikkerhetsregler

SWS-utgave **6.0.**, revidert **januar 2008** og godkjent av SWS styret **april 2008**.
Basert på SASS, fjortende utgave **januar 2008** med tillegg og særordninger for SWS.

Innhold:

SWS	4
SASS og SWS	4
WESTERNSKYTING	4
ORD OG UTTRYKK	5
Stage	5
Main match – Hovedmatch	5
Side match – Sidematch	5
RO – Range officer – Standplassleder	5
Timer	5
Team Event	5
Stage Disqualification - StageDQ	5
Match Disqualification – Match DQ	5
Down Range	5
”SPIRIT OF THE GAME”	5
REGELTOLKNINGER OG OPPDATERINGER	6
VELGE ET ALIAS	6
ANTREKK OG TILBEHØR	6
VÅPENRESTRIKSJONER	6
Generelle bestemmelser	7
Haner	7
Løp	8
Avtrekkere og avtrekksbøyler	8
Stokker og grep	8
Siktemidler	
Generelle bestemmelser	9
Rifle	9
Revolver – ”Traditional”	9
Revolver – ”Modern”	9
Hagle	9
Kosmetiske utsmykninger	10
Skruer	10
Rammer og låsekasser	10
Bøyler	10
Mate / lademekanismer	11
Tennstempel	11
Rekyldempere	11
Revolvere	
Generelle bestemmelser	11
Utstøterstang	11
Grepsramme	11
Sylinderpinne	11
Tønner	12
Kaliber	12
Rifler	
Generelle bestemmelser	12
Kaliber	12

Hagler	
Generelle bestemmelser	12
Sideliggere	13
Kaliber	13
Andre godkjente våpen	13
Hylstre, patronbelter og bandolær	13
Main match ammunisjon	14
Main match kategorier	
Traditional	14
Modern	15
Duelist	15
Gunfighter	15
Main Match Svartkrutt Kategorier	16
Frontier Cartridge	16
Frontiersman	16
Classic Cowboy / Cowgirl	16
”B-Western”	17
Alders- og kjønnsbaserte kategorier	17
Sidematcher	18
”The Plainsman”	18
Lommepistol og derringe	18
”Long Range” Rifle	19
SASS Mounted Shooting	21
Resultatberegning og dømming	21
Failure to Engage – Manglende engasjering	22
Baneinstrukser	22
Stagebestemmelser	23
Sikkerhet	23
Ikke tillatt utstyr	26

SCANDINAVIAN WESTERN SHOOTERS (SWS)

Scandinavian Western Shooters er et norsk skytterforbund godkjent av Justisdepartementet, som administrerer medlemsklubber eller andre klubber og lag som har gruppe med westernskyting på sitt program.

SINGLE ACTION SHOOTING SOCIETY® (SASS) OG SWS

SASS er en internasjonal organisasjon dannet for å ivareta Cowboy Action Shooting™, på norsk kalt "Westernskyting". SASS støtter regionale stevner avholdt av tilknyttede klubber og står årlig for "End of Trail", verdensmesterskapet i CAS. SWS har adoptert SASS sitt tekniske regelverk som sitt hovedprogram og dette oppdateres i henhold til nye reviderte versjoner fra SASS

SWS kan i fremtidige oppdateringer legge til bestemmelser og klassifiseringer i Side Match som berører vårt formål å favne skandinavisk kultur og våpenhistorie fra 1800-tallet til tidlig 1900-tall, da dette også ble en integrert del av de amerikanske innvandremiljøene.

Åpne (approberte) stevner skal følge SASS-regler i Main match, men kan avvikes dersom man ved en fremtidig formell tilknytning til internasjonale organisasjoner krever et minimum antall stevner under andre regler.

WESTERNSKYTING

Westernskyting er en skytegren der deltakerne konkurrer med våpen mest kjent som de som ble brukt til å "temme det ville vesten"; single action revolvere, lever action rifler og dobbeltløper-, pumpe- (pre 1899) og lever action hagler. Skyteoppgavene er konstruert og inspirert av "det ville vesten".

Deltakerne konkurrerer i skyteoppgaver der man bruker inntil 4 våpen, og det skytes på stål- og/eller pappsilhuetter. Det konkurreres basert på en kombinasjon av tid og treffsikkerhet.

Det unike ved denne sporten er bruk av westernantrekk. Hver deltaker må velge et skytteralias passende for en rolleperson eller yrkesgruppe fra slutten av 1800-tallet eller westernfilm, og kle seg i passende westernantrekk. Ditt skytteralias er beskyttet og følger medlemskapet så lenge det opprettholdes. Innenfor SWS vil de ikke forefinnes to medlemmer med samme alias. Det finnes kun én Tex, én Kid Curry og én Loophole Pettifogger. Unntaksvis kan det tillates to like alias dersom sist innmeldte er medlem av SASS og har dette aliaset som sitt SASS-alias. Medlemmene skilles ved å legge til SASS i alle publikasjoner og lister der navn fremgår.

Autentiske antrekk, våpen og fargerike skyteoppgaver gjør denne sporten til en underholdende konkurranse både for deltakerne og tilskuere.

Denne håndboken inkluderer spesifikke reglement og generelle retningslinjer tilrettelagt for medlemmer av Scandinavian Western Shooters, dens medlemsklubber og de øvrige skytterlag/klubber som har dannet SWS-gruppe.

ORD OG UTTRYKK

En del ord og uttrykk er bevisst ikke oversatt til norsk, andre er oversatt men kan likevel for nye skyttere være vanskelige å forstå.

Stage

En stage (uttales ”steitsj”) er en på forhånd oppsatt skyteoppgave og utgjør en del av hovedmatch. Stagen er satt opp på et avgrenset område på skytebanen og der skytteren blir gitt instruksjoner om detaljene i oppgaven (course of fire), skyterekkefølge, våpentype, antall skudd osv.

Main Match – Hovedmatch

En hovedmatch består av flere stager, der skytteren får akkumulert og summert total tid for alle stager inkludert tilleggstid (bom, prosedyrefeil). I de fleste matcher deltar du sammen med en gruppe eller et lag (posse). Possen går fra stage til stage i en oppsatt rekkefølge. Avhengig av skytebanens fasiliteter og stevneoppsett, kan du også oppleve å skyte flere stager på samme område på skytebanen.

Side match - Sidematch

Konkurranser i tillegg til Main match, eksempelvis Long Range og skyting med lommepistol. Sidematcher bedømmes uavhengig av hverandre og main match.

RO – Range offiser – Standplassleder

RO har ansvar for å guide skytteren gjennom stagen, være timeroperatør, overvåke sikkerhetsbrudd og prosedyrefeil.

Timer

Elektronisk tidtaker som måler tiden fra signalet går til sist avfyrte skudd.

Team Event

Lagskyting der en gruppe skyttere skyter en stage samtidig.

Stage Disqualification – Stage DQ

Diskvalifikasjon fra stage. [Se ROI materialet for hvordan dette skal føres.](#)

Match Disqualification – Match DQ

Diskvalifikasjon fra Main match og medfører at skytter blir anført med 999.99 sekunder på alle stager. Skytter tillates ikke å skyte videre, verken main match eller side matcher.

Down range

Skyteretning, dvs fra standplass i retning mot oppsatte mål og innenfor angitte sikkerhetssoner.

SPIRIT OF THE GAME

Etter hvert som westernskyting har utviklet seg har westernskyttene utviklet og påtatt en holdning til westernskyting som vi kaller ”Spirit of the game”. Å konkurrere innenfor ”Spirit of the game” vil si at du deltar fullt ut innenfor de rammer som er skissert. Du leter ikke etter særfordeler som er eller ikke er skissert i stagebeskrivelsene eller skytterhåndboken. Mange vil kalle ”Spirit of the game” for ”god sportsånd”. Uansett hva du kaller det; hvis du ikke har det, er ikke westernskyting for deg .

REGELTOLKNINGER OG OPPDATERINGER

SWS sin skytterhåndbok er primært en oversettelse av den amerikanske utgaven av "SASS Shooters Handbook". Skulle det være tvil om regeltolkninger i SWS-håndboken, skal SASS-håndboken også benyttes som kontroll og referanse. Regler og bestemmelser i henhold til SASS sitt regelverk er gjeldende ved tolknings spørsmål.

Ved senere oppdatering av SASS-håndboken har styret i SWS mandat til oppdatere teknisk regelverk (skytterhåndboken) i henhold til endringer i SASS-håndboken. Unntak er endringer i SASS-håndboken som er i strid med norske lover og forskrifter.

VELGE ET ALIAS

Alle medlemmer av SWS og SASS må velge seg et skytteralias som skal representere en rolleperson eller yrkesgruppe fra "det gamle vesten" eller westernfilmene. Aliaset ditt skal være unikt, dvs at det får ikke ligne så mye på en annens alias at de kan sammenblandes. Styret i SWS er avgjørende myndighet om hvorvidt et alias er akseptabelt eller ikke.

Retningslinjer for å velge et alias:

- Det skal være passende og ikke av støtende karakter.
- Hvis det høres likt ut, ER det likt.
- Å legge til "too", "II" eller lignende er ikke akseptert.
- "Ranger" kan bli "Texas Ranger", men ikke "The Ranger". "John Henry Chisum" kan endres til "Jack Chisum", men ikke "John H. Chi-sum" eller "Jon Henry Chisum".
- Historiske navn får ikke endres for å gjøre dem annerledes. "Wyatt Earp" og "Marshal Wyatt Earp" er å anse for samme alias.

Dersom et alias ikke velges vil SWS-nummeret brukes i stedet.

ANTREKK OG TILBEHØR

Westernskyting er en kombinasjon av levende historie og Lørdagsmatinéen. Deltakerne får velge hvordan de vil kle seg, men antrekket må være typisk for 1800-tallet, en westernfilm eller -serie. SWS og SASS fokuserer på denne bekledningen fordi dette fremhever det unike ved denne sporten bidrar til en vennligere og bedre tone mellom konkurrentene.

På alle approberte SWS-stevner er det et krav at deltakerne er iført westernantrekk. Det oppfordres til at også tilskuere og andre gjester også kler seg i westernklær. Skyttere skal være iført westernantrekket sitt under alle stevneaktiviteter (premieutdeling osv).

VÅPENRESTRIKSJONER

Westernskyting er delt i tre separate typer konkurranse: main match, team event og sidematcher. Restriksjoner for godkjente våpen er avhengige av hvilken type konkurranse man deltar i.

Både originale og reproduksjoner kan brukes i konkurranse hvis de er i tilfredstillende god teknisk stand. I hver av de respektive seksjoner er tillatte modifikasjoner listet. Bare fordi en fabrikant designer en del eller et våpen for denne sporten, eller fordi et våpen er tilgjengelig, betyr det nødvendigvis ikke at det er lovlig for bruk i konkurranse. Kun modifikasjoner referert her som lovlige er godkjente, alle andre er ulovlige. Så lenge all våpenrelatert sport kan være potensielt farlig, vil ikke SASS/SWS anbefale eller foreslå modifikasjoner på noen våpen, heller ikke fjerning av noen sikkerhets innretninger. Deltagere i denne sporten

aksepterer ansvaret for bruken og/eller modifikasjonene på sine våpen, og skyver ikke ansvaret over på SASS/SWS, godkjente klubber eller andre medlemmer til å vurdere/godkjenne for dem. Det anbefales å kontakte våpen fabrikanten før man foretar noen modifikasjoner. Våpen må fungere som intensjonen var på de originale pre-1900 de er designet fra. Våpnene må også fungere på en sikker måte.

SASS/SWS anerkjenner lysten til å forbedre våpenets funksjonsevne, men våpenfabrikanter, importører, børsemaker og medlemmene i sin helhet må utvise stor forsiktighet i å utvikle mekanismer laget for å forbedre funksjonsevnen for bruk i SASS/SWS. Alle våpenmodifikasjoner som ikke er referert i denne skytterhåndbok er forbudt. Grupper som er interessert i å få modifikasjoner vurdert som tillatte og inkludert i SASS sitt regelverk kan be om en Firearms Modification Consideration søknad fra SASS. En skriftlig kvittering fra SASS vil være den ENESTE kilden for godkjenning. Hvis modifikasjoner, deler eller våpen ikke er nevnt i denne tekst eller denne godkjenning er de å anses som ulovlige.

En stage diskvalifikasjon vil bli gitt for hver stage våpen som ikke er godkjent av SASS/SWS, blir benyttet.

GENERELLE BESTEMMELSER

- Alle våpen må være laget for å kunne avfyre med en støtmekanisme som er påkrevet for senter-, randtennings- og perkusjonshetter. Alle andre avfyringsmekanismer er ulovlige.
- Innvendige modifikasjoner som ikke er referert her og som ikke er synlige nedspent (mekanisme lukket) er tillatt såfremt de ikke påvirker den utvendige funksjonsevne, eller er i direkte konflikt med restriksjonene listet her:
- Å modifisere avfyrings, oppspennings, kammring eller bøylemekanismer på en slik måte at man forandrer en utelukkende manuell mekanisme til en annen type mekanisme (f.eks., blow-back, gass eller rekyldrevet mekanisme) er ikke tillatt.
- Alle våpen kan repareres og/eller restaureres til original stand.
- Byttedeler kan være tilvirket av annet materiale enn originalt såfremt materialet generelt er tillatt. Alle deler kan gattes, poleres, gis ny profil, boret opp eller byttet med en lik eller ulik del såfremt de ikke er forbudt i disse restriksjonene

HANER

- Haner kan byttes med haner laget for samme rammestørrelse (f.eks. kan ikke ”small frame”-haner installeres i ”large frame ”-revolvere eller omvendt.)
- Innvendige deler av hanen kan forandres (f.eks. for å lage et halvspennspor på en revolver).
- Bisley-type haner kan kun brukes sammen med Bisley-type grepsramme.
- ”Ruger Blackhawk”-haner kan byttes med ”Ruger Super Blackhawk”-haner, men kun som en revolver tillatt i kategorien Modern.
- Hanestopp kan monteres.
- Hanens bevegelseslengde kan justeres på alle revolvere.
- Hvis bakre siktespor finnes på hanen, kan dette utvides.
- Toppseratering på haner kan oppfriskes.

LØP

- Løp eller kammere kan bores opp, tilpasses alle kalibre for de respektive våpen, såfremt fabrikantenes sikkerhetskrav er ivaretatt.
- Originale løp kan byttes med nye løp av korrekt type (f.eks. rundt, oktagonalt, halvrundt) for det spesielle våpenet.
- Løp kan kortes ned og/eller krones.
- Rifleløp må være lengre enn 16”.
- Rifleløp kan tilpasses for å bytte/endre magasinrør passende for den våpentypen som endres.
- Løp kan tilpasses for tidsriktige siktemidler som beskrevet i seksjonen for siktemidler.
- Hagleløp må være lengre enn 18”.
- Hagleløp kan ha innvendige choker såfremt disse ikke stikker utenfor munningen.
- Ingen tunge konkurranseløp eller ”Bull Barrel” på våpen i pistolkaliber.
- Løp kan kun være laget av stål eller jern.
- Synlige løpsvekter er ikke tillatt.
- Kompensatorer og/eller løpsporter er ikke tillatt.

AVTREKKERE OG AVTREKKERBØYLER

- Avtrekkere kan gjøres smalere.
- Avtrekkerens posisjon kan justeres.
- Avtrekkstopper kan monteres.
- Haglens avtrekkerbøyle kan dekkes med lær eller annet naturlig materiale.
- Å bøye avtrekkerbøyle på sideliggerhagler for å gjøre avtrekkeren mer tilgjengelig er ikke tillatt.
- Avtrekksko er ikke tillatt

KOLBER, STOKKER OG GREP

- Lengden eller type stokk kan forandres eller byttes (f.eks. en karabinstokk byttes med en riflestokk og omvendt).
- Nettskjæring, utskjæring eller lasergraving er tillatt på fortre, kolber og revolvergrep.
- Et permanent tilpasset, ikke justerbar, festet rekyllkappe er tillatt på kolben til hagler og rifler.
- Kolbekapper kan byttes til typer som generelt var tilgjengelig fra den originale fabrikanten.
- En lærbit eller annet naturlig materiale kan festes til en kolbekappe.
- Grep av imitert eller naturlig materiale er godkjent såfremt de ikke er utformet som et ”konkurransegrep”. Det betyr at de må i utgangspunktet ha samme profil som grep funnet på originale våpen.
- Revolvergrep må dekke/gå i linje med både front og bakre del av grepsrammen, men kan stikke utenfor i bunnen.
- Moderne gummigrep, konkurransegrep, grepstape og lignende er ikke tillatt.
- Det er tillatt å dekke til løp/fortre med lær på sideliggere for å beskytte hånda fra varme løp.
- Lær på pumpehagles grep/fortre er ikke tillatt

SIKTEMIDLER

GENERELLE BESTEMMELSER

- Sikter må se ut som sikter tilgjengelig på slutten av 1800-tallet. Perlekorn, blad, enkel stang eller andre godkjente frontsikter (som XS Cowboy Express) laget av materiale som stål, elfenben, imitert elfenben, messing, gull, tinn, kobber eller sølv er tillatt.
- Bak- og forsikter kan sotes/gjøres svarte. Andre farger enn de tilhørende materialene nevnt ovenfor eller ”day glow” materialer er verken tillatt på for- eller baksikter.
- Åpning kan justeres på alle baksikter.
- Forsiktet kan heves eller senkes for å kunne endre treffpunkt.
- Bakenden av forsiktet kan serrateres.

RIFLE

- Tangsikter kan benytte utskiftbare okularer.
- Ingen sikter kan monteres på bolt eller låsekasse.
- Svalehalespor kan freses inn i løpet for å bytte sikte.
- ”Beech”-type forsikte og siktehetter er tillatt.
- Forsikter kan være påmontert perle eller innlegg av stål, jern, elfenben, imitert elfenben, messing, gull, tinn, kobber eller sølv. Perlen eller innlegget skal ha samme fargen som materialet.
- Baksikter kan benytte innlegg av samme farge som forsikter.
- Siktefot er tillatt hvis det finnes originalt til våpenet.
- Moderne justerbare sikter på løp eller låsekasse er ikke tillatt.

REVOLVER – TRADITIONAL

- Traditional-revolvere kan kun bruke tradisjonelle, løpsmonterte, faste forsikter som enkelt blad, perle eller stang av metall.
- Et enkelt åpent spor til baksiktet frest i ramme, hane eller låsemekanisme er det eneste tillatte baksikte.
- Siktefot på forsiktet er ikke tillatt.
- Perlekorn eller innlegg på forsiktet er ikke tillatt.
- Godkjente unntak: originale ”open-top”-patronrevolvere, perkusjonsrevolvere, ”conversion”-patronrevolvere og deres reproduksjoner, kan enten ha et svalehalemontert for- eller baksikte. Disse må være i samsvar med siktene som finnes på originalene. Alle andre revolvere uansett fabrikk eller modell som har enten et svalehalespor eller justerbart front eller baksikte, flyttbare eller justerbare, er å regne som Modern-revolvere.

REVOLVER – MODERN

- Modern-revolvere kan ha justerbart bak- og/eller forsikte.
- Baksiden av forsiktet kan omformes, f.eks. avrundes.
- Siktefot på forsiktet er tillatt såfremt det finnes originalt på våpenet.
- Perlekorn eller innlegg på forsiktet er ikke tillatt.
- Baksikter Modern-revolvere kan byttes med vanlige sikter av samme type og størrelse. Moderne konkurransesikter av Bomar og Millett-typen er ikke tillatt.
- Modern-revolvere FORSIKTER kan ikke være ”undercut”.

HAGLE

- Frontsikter kan være av perlekorn eller stang typen

KOSMETISK UTSMYKNING

- Tidsriktige pyntenagler, utskjæringer, graveringer, nettskjæringer, innlegg og annen lignende utsmykning er tillatt på stokker og grep såfremt de ikke utgjør en radikal eller konkurransepreget forbedring.
- Låsekasse, ramme, grepsramme, sylinder eller løpsgraving er tillatt såfremt de ikke utgjør en grepsforbedring.
- Ingen deler av grepsrammen kan nettskjæres eller punktmarkeres.
- Utvendig glassblåsing av våpen er tillatt.
- Metalloverflater kan beholde sin naturlige farge eller bli blånert, brunert, belagt med nikkel, gull, sølv, svertet, flammeherdet, eldet til en patinafinish eller utsmykket.

SKRUER

- Fabrikantenes skruer kan byttes ut med umbrakoskruer.

RAMMER OG LÅSEKASSER

- Rammer og låsekasser kan bores og gjenges (f.eks for å kunne benytte godkjente sikter).
- ”Ruger Blackhawk”-rammer kan modifiseres ved å fjerne hele baksiktet, sveise opp festesporene, lage ny kontur av rammens top-strap, og frese et nytt siktespor for å etterligne Colt SAA rammen. Den ombygde rammen må utstyres med et konvensjonelt ”Ruger Vaquero”-løp, -hane og -gripsramme for å bli godkjent som Traditional-revolver.
- Perkusjonsrevolvere kan konverteres til patronavfyringsmekanismer vanlige for perioden. De kan også modifiseres ved å legge til en smal tennhettebeskytter på rekylskjoldet og ”undercut” på hanen (f.eks. Manhattan modifikasjonen). Moderne perkusjonsrevolvere kan få rammen formet for å etterligne originalt design.
- Dimensjonene på ejetorporten på pumpehagler kan ikke forandres.

BØYLER

- ”John Wayne”-type bøylar kan erstattes på rifler med standardbøyle.
- Bøylar kan bekles, polstres med lær eller annet naturlig materiale.
- ”Filler blocks” eller lignende mekanismer for å forhindre all bevegelse for fingrene i bøylene er ikke tillatt.
- Med unntak av ”John Wayne”-bøylene, må alle erstatningsbøylar opprettholde samme form og størrelse som den originale bøylene.
- Bøylene kan fresas og sveises såfremt den grunnleggende utvendige form og størrelse ikke er forandret.
- Å bytte en 1873 riflebøyle med en 1866 riflebøyle er tillatt.
- Alle bøylarifler må ha en bøylebevegelse IKKE mindre enn 4 $\frac{1}{8}$ ” målt som følger: Med mekanismen lukket, mål 3” bakover fra avtrekkerens bakkant, ved punktet hvor avtrekker entrer rammen. Merk dette punktet på både kolben og på bøylene, rett ovenfor hverandre. Åpne bøylene helt ut, og mål avstanden mellom merkene. *Unntak: Browning BL-22 i kaliber .22 er tillatt kategorien Buckaroo, og er tillatt for .22 kal. rifle sidematcher.*

MATE/LADEMEKANISMER

- Heisen (the carrier) og/eller løftmekanismer i rifler kan gjøres lettere, sveises, modifiseres eller erstattes.
- Et "two shot" drop system for bøylehagler er tillatt.
- Ladestang på perkusjonsrevolvere kan modifiseres for å passe eventuelle forandringer på løpslengde.
- Mekanismen for å sette kulene på en perkusjonsrevolver kan fjernes eller modifiseres til å justere settedybden.

TENNSTEMPLER

- Lengden på tennstempler kan forlenges.
- Den synlige formen av tennstemplets bakre del eller tennstempelforlengeren kan ikke forandres.
- Friksjonsreducerende utstyr som kulelager er ikke tillatt på tennstemplets bakre del eller tennstempelforlengere.

REKYLDEMPERE

- Innvendig rekyldempende utstyr tillates.

REVOLVER

GENERELLE BESTEMMELSER

- Originale single action revolvere produsert før 1899, deres godkjente reproduksjoner, og de SASS godkjente Modern-revolvere er de eneste revolvere godkjente for bruk i SASS/SWS main match. Reglene relatert til SASS/SWS godkjente revolvere avhenger av hvilken kategori man konkurrerer i. Eksempler på SASS/SWS godkjente revolvere for hver kategori finner man ellers i denne skytterhåndboken. Sikter er en viktig faktor for å avgjøre hvilken kategori en revolver kan benyttes. Visse skyte kategorier krever at en spesiell type revolver og ammunisjon blir benyttet. Se de respektive kategorier for nærmere informasjon.
- Ikke flere enn to main match revolvere kan medbringes på en stage.

UTSTØTERSTANG

- Colt-type "bullseye" eller halvmåneformet utstøterstang kan monteres.

GREPSRAMMER

- Birdshhead-grepsrammer og grep kan installeres på hvilken som helst SAA eller dens moderne etterligninger, men kan ikke brukes sammen med Bisley-type hane.
- Grepsrammer kan erstattes, avrundes eller forlenges (f.eks. å bytte en SAA grepsramme med en "1860 Army"-grepsramme og omvendt).
- Grepsrammer i messing eller aluminium er tillatt.
- Bisley-type grepsrammer kan kun brukes sammen med Bisley-type hane.

SYLINDERPINNER

- Sylinderring kan kortes ned.
- Sylinderringen kan sikres med en skrue.

SYLINDERE

- Senter- og randtenningssylindere kan ikke ha mindre enn fem og ikke flere enn seks kammerer.
- Fronten av sylinderen kan avrundes.
- ”Un-fluted” sylindere kan ”flutes”.
- Styrespor i tønne kan forandres.
- Revolveren kan tilpasses for å tillate sylinderen å spinne i begge retninger.
- Sylindere kan bores opp, tilpasses alle godkjente revolverkalibre såfremt fabrikantenes sikkerhetskrav er ivaretatt.
- Sylindere kan kun være laget av stål eller jern.

KALIBER

- Må være sentertenning ikke mindre enn .32 og ikke større enn .45. Perkusjonsvåpen kan ikke være mindre enn .36. og ikke større enn .45.
- Må være i et kaliber som er vanlig tilgjengelig i revolvere. (Eksempelene inkluderer, men er ikke begrenset til, .32-20, .32 Magnum, .357 Magnum, .38 Special, .38-40, .44-40, .44 Special, .44 Magnum og .45 Colt).
- Standardhastighet .22 kaliber randtenningsammunisjon er tillatt kun i kategorien Buckaroo.

RIFLER

GENERELLE BESTEMMELSER

- Rifler eller karabiner brukt i main eller team matcher må være originale eller reproduksjoner av bøyle eller pumperifler produsert i perioden ca.1860 til 1899, inneha rørmagasin og utvendig hane. Visse skyte kategorier krever at en spesifisert type rifle eller ammunisjon blir brukt. Se de respektive kategorier for nærmere informasjon.

KALIBER

- Må være sentertenning ikke mindre enn .32 og ikke større enn .45.
- Må være i et kaliber som er vanlig tilgjengelig i rifler.(Eksempelene inkluderer, men er ikke begrenset til, .32-20, .32 Magnum, .357 Magnum, .38 Special, .38-40, .44-40, .44 Special, .44 Magnum og .45 Colt). Eneste tillatte unntak er .25-20 og .56-50. Ingen riflekalibre som f.eks. .30-30 eller .38-55 er tillatt.
- Standardhastighet .22 kaliber randtenningsammunisjon er tillatt kun i kategorien Buckaroo

HAGLER

GENERELLE BESTEMMELSER

- Alle sideligger- eller enkeltskuddshagler typiske for perioden rundt 1860 til 1899 uten automatiske ejektorer, med eller uten utvendige haner, med enkle eller doble avtrekkere er tillatt. Bøylehagler med enkeltløp, magasinmating, utvendige haner fra perioden er tillatt, både originale og reproduksjoner. Eneste pumpehagle som er tillatt er Modell 1897 Winchester, både original og reproduksjon. Visse skyte kategorier krever at en spesiell type hagle og ammunisjon blir benyttet. Se de respektive kategorier for nærmere informasjon.
- Militære tilpasninger er ikke tillat (f.eks. trench guns). Se de respektive kategorier for nærmere informasjon.

SIDELIGGERE

- Innvendige mekanismer laget for å forhindre at sideliggere ikke tilfeldig lukker seg, kan installeres eller modifiseres.
- Åpningsvinkelen på sideliggere kan økes.

KALIBER

- Sideligger, enkeltskudds og bøylehagler må være sentertenning ikke mindre enn kaliber 20 og ikke større enn kaliber 10.
- Pumpehagler må være sentertenning ikke mindre enn kaliber 16 og ikke større enn kaliber 12.
- Sideligger, enkeltskudds og bøylehagle i kaliber .410 sentertenning er kun tillatt i kategorien Buckaroo.

ALLE UTVENDIGE MODIFIKASJONER PÅ MAIN MATCH-VÅPEN SOM IKKE ER SPESIELT NEVNT I DENNE SKYTTERHÅNDBOK ER UTTRYKKELIG ULOVLIG!

ANDRE GODKJENTE VÅPEN

Følgende våpen er i tillegg blitt godkjent for bruk:

- Modell P revolvere med liten ramme som Cimarron Firearms Lightning, Uberti Stallion og Ruger Single Six .32 H&R Magnum.
- Henry Big Boy rifle (ikke tillatt i Classic Cowboy/Cowgirl klassen).
- US Firearms Omni Potent revolver.
- Marlin 1894 Tube Feed rifle i .32 H&R Magnum.
- Original eller reproduksjon av Nagant single action revolver.

HYLSTRE, PATRONBELTER OG BANDOLÆR

- Alle håndvåpen må bæres i hylstre som holder på våpenet på en sikker måte under normale bevegelser.
- Main match-hylstre må bæres i belte på hver sin side av navlen og minst to håndsbredder fra hverandre. (Merk: Lommepistol- og derringehylstre er ikke main match-hylstre)
- Hylstre får ikke skrås fra vertikalen med mer enn 30° når de bæres.
- Ammunisjon for omladning i løpet av stagen må bæres av skytter i bandolær, belte, taske, hylster, lommer **eller være plassert sikkert i henhold til stagebeskrivelsen**. Rifle- og revolverammunisjon får ikke bæres i holdere beregnet på haglepatroner. Ammunisjon får ikke bæres i munn, øre, nese, mellom brystene eller andre kroppsåpninger.
- Bandolærer, patronbelter og tasker må være av tradisjonelt design (f.eks. må bandolærer bæres løst og ikke festes slik at bevegelse unngås). Moderne ”drop pouches” og ”combat style” haglepatronholdere er ikke tillatt. Det gjelder også patronholdere på håndledd eller arm. Patrontasker skal ha lokk og innhold må ligge løst uten innretninger for sortering av innholdet for raskere tilgang. Patronholdere til å tre på beltet er tillatt, men patronholdere for haglepatroner får ikke tres på haglepatronbelte. Haglepatronhemper må stå i en enkel rad.

- Patronhemper får ikke ha plast eller metallinnlegg. Hele hempen kan dog være laget i metall.
- Patronhemper for haglepatroner får ikke være utformet slik at de kan holde mer enn to patroner pr hempe. Patronhemper for rifle- og revolverammunisjon får kun holde én patron hver.
- Patronbelter må bæres slik at all ammunisjon er plassert under eller i høyde med navlen.
- Haglepatronholdere må ikke være skråstilt (slik at patronene står ut fra kroppen), men skal følge skytterens kroppsform.
- Patronhemper montert på stokken eller armen er ikke tillatt.

MAIN MATCH AMMUNISJON

For sentertenningsammunisjon ladet med røyksvakt krutt, brukt i alle SWS approberte stevner, gjelder en minimumsfaktor på 60 der utgangshastighet ikke kan være lavere enn 400 fot pr sekund (fps). For pistolammunisjon får utgangshastigheten ikke overstige 1000 fps og for rifleammunisjon får den ikke overstige 1400 fps. Ammunisjon til lommepistoler, derringere og Long Range er unntatt fra disse kravene.

Faktor er definert som kulevekt i grains multiplisert med hastighet i fps, dividert med 1000. Noen eksempler følger:

- 100 gr. kule med en hastighet på 600 fps gir faktor på 60. $(100 \times 600) / 1000 = 60$
- 77 gr. kule med en hastighet på 800 fps gir faktor på 61,6 $(77 \times 800) / 1000 = 61,6$
- 200 gr. kule med en hastighet på 400 fps gir faktor på 80 $(200 \times 400) / 1000 = 80$

- Skytter kan bli holdt ansvarlig for skader på målmateriell eller personer som følge av bruk av ikke godkjent ammunisjon. Dette alvorlige sikkerhetsbruddet er grunnlag for øyeblikkelig diskvalifikasjon fra stevnet.
- Revolver- og rifleammunisjon får ikke ha prosjektiler som er hel-, halv- eller delmantlet, belagt, med "gas check" eller "copper washed". Kun rent bly er tillatt. Prosjektiler belagt med molydisulfid eller tilsvarende er tillatt.
- Revolver- og rifleammunisjon får kun ha ett enkelt prosjektil. Ladninger med flere prosjektiler er ikke tillatt.
- Ammunisjon der prosjektilet er satt dypere enn hylsemunningen er ikke tillatt.
- I denne håndbok defineres svartkrutt til å gjelde svartkrutt samt svartkrutterstatninger som Pyrodex, 777, APP eller lignende krutttyper beregnet for munnlading. Krutt som inneholder nitrocellulose får ikke brukes som svartkrutterstatning. Enhver kombinasjon av svartkrutt og røyksvakt krutt (såkalt duplex-ladninger) er ikke tillatt.
- Hagl i haglepatroner skal være størrelse 4 "birdshot" eller mindre for alle typer konkurranser. Stål eller belagt hagl er ikke tillatt.
- Magnum- og høyhastighetsammunisjon i er ikke tillatt brukt i hagle.
- Haglepatroner skal ikke "sizes" ned med en die som ikke er produsert for det spesifikke kaliberet.

- Haglepatroner skal ikke skjæres for å forårsake at hele hylsen, med wad og prosjektiler, kan skytes som ett prosjektil ut av løpet.
- Pumpe- og bøylehagler får lade inntil to patroner om gangen i main match dersom ikke annet er skrevet i stagebeskrivelsen. I team events kan magasinhagler fylles helt.
- All sentertennings- eller randtenningsammunisjon må være enhetsammunisjon, slik at patronen består av prosjektil, krutt og tennhette pakket i en metallhylse som passer kammeret i det våpenet ammunisjonen skal brukes i. Tennhetten må være av type med en liten, støtsensitiv ladning plassert i senter av hylsebunnen eller langs kanten. Elektrisk avfyrte ladninger er ikke tillatt.

MAIN MATCH KATEGORIER

TRADITIONAL

- Enhver tillatt main match revolver med faste, tradisjonelle sikter.
- Revolvere kan avfyres med to eller én hånd ("Duelist"-stil)
- Kan bruke enhver tillatt main match hagle og main match rifle.
- Kan bruke enhver tillatt type ammunisjon.

MODERN

- Enhver tillatt main match revolver med stillbare, moderne sikter.
- To Traditional-revolvere kan ikke brukes i Modern. For stager der to revolvere benyttes kan én av revolverne være av type Traditional. For stager der én revolver brukes må en Modern-revolver brukes.
- Revolvere kan avfyres med to eller én hånd ("Duelist"-stil)
- Kan bruke enhver tillatt main match hagle og main match rifle.
- Kan bruke enhver tillatt type ammunisjon.

DUELIST

- Enhver tillatt main match revolver med faste, tradisjonelle sikter.
- Revolvere må spennes og avfyres med én hånd uten støtte ("Duelist"-stil). Revolveren, skytehånden eller skytearmen får ikke berøres med den andre hånden. Unntak gjelder når våpenproblemer utbedres eller ved overføring av revolver fra en hånd til en annen. Revolvere kan avfyres med én revolver i den ene hånden og én revolver i den andre hånden ("Dobbel duelist"-stil), men skytter får ikke på noe tidspunkt ha to ladde revolvere i hendene samtidig.
- Kan bruke enhver tillatt main match hagle og main match rifle.
- Kan bruke enhver tillatt type ammunisjon.

GUNFIGHTER

- Enhver tillatt main match revolver med faste, tradisjonelle sikter.
- Revolvere må spennes og avfyres med én hånd uten støtte, én revolver i venstre hånd og én revolver i høyre hånd. Kun Gunfighter eller Dobbel duelist-stil får benyttes.
 "Gunfighter"-stil er definert som å skyte med en ladd revolver i hver hånd samtidig. Revolverne må ikke skytes på noen spesiell måte, men å veksle mellom revolverne er åpenbart mest effektivt.
 "Dobbel duelist"-stil er definert som å skyte med én revolver om gangen "duelist"-stil, men med hver hånd, dvs høyre revolver med høyre hånd og venstre

revolver med venstre hånd. Revolveren, skytehånd og skytearm får ikke berøres med den andre hånden unntatt for å løse våpenproblemer eller for å overføre revolveren fra den ene hånden til den andre.

- Skyttere i kategoriene Gunfighter og B-Western er de eneste som får ha to ladde revolvere ute av hylstrene samtidig.
- Når en stage krever at 10 revolverskudd skal skytes etter hverandre, eller dersom stagen bare krever en revolver, kan en Gunfighter trekke begge revolverene og engasjere målene. Gunfighteren skal skyte målene i nøyaktig samme rekkefølge som beskrevet i stagebeskrivelsen.
- Begge revolverene kan spennes samtidig, men de må avfyres én om gangen. En Gunfighter får ikke hylstre revolvere før begge revolverne er tomme, med mindre revolverne ble trukket på galt tidspunkt eller våpenproblemer oppstår. Stagedesign kan tillate en Gunfighter å legge ned revolverne mellom to revolverserier. En patron som ikke blir avfyrt med revolverene resulterer kun i en bom, med mindre patronen ligger under hanen, som medfører Stage DQ.
- Dersom stagebeskrivelsen krever at det skal skytes med et annet våpen mellom to revolverserier, eller noe annet gjør at en av hendene er opptatt må revolverne skytes i ”Dobbel duelist”-stil med mindre **revolverne kan bli lagt trygt ned** i stedet for å hylstres. I så tilfelle kan begge revolverne brukes for de første 5 skuddene, legges sikkert ned for så brukes igjen for de siste 5 skuddene.
- Kan bruke enhver tillatt main match hagle og main match rifle.
- Kan bruke enhver tillatt type ammunisjon.
- To standard hylstre er påkrevet, én på hver side. ”Cross draw” eller ”butt forward”-hylstre er ikke tillatt.

MAIN MATCH SVARTKRUTT KATEGORIER

Det er forventet at deltagere i svartkruttkategoriene skal konkurrere med mål delvis skjult av røyk. For å sikre dette skal alle ladninger i rifle, revolver og hagle lage like røyk tilsvarende en minsteladning på 15 volumgrain (1 cc) ffg svartkrutt

FRONTIER CARTRIDGE

- Enhver tillatt main match revolver med faste, tradisjonelle sikter.
- Revolvere kan avfyres med to eller én hånd (”Duelist”-stil)
- Må bruke svartkrutt i alle ladninger (rifle, hagle og revolver).
- Må bruke sideligger eller bøylehagle på alle main match stager.
- Enhver tillatt rifle i pistolkaliber
- Frontier Cartridge Duelist kan er også anerkjent. Alle krav er like som for Frontier Cartridge, men revolvere må avfyres ”Duelist”-stil. Se Duelist-beskrivelsen for mer informasjon.

MERK: Deltagere i Frontier Cartridge kan bruke ethvert tillatt våpen og ammunisjonstype på team events og side matcher.

FRONTIERSMAN

- Enhver main match perkusjonsrevolver **med ikke-justerbare tradisjonelle sikter. (Unntak: 1873 Uberti perkusjonsrevolver er ikke tillatt.)**
- Revolvere må avfyres ”Duelist”-stil. Se Duelist-beskrivelsen for mer informasjon.
- Må bruke svartkrutt i alle ladninger (rifle, revolver, hagle).
- Må bruke sideligger eller bøylehagle på alle main match stager.

- Enhver tillatt rifle i pistolkaliber er tillatt.

CLASSIC COWBOY / COWGIRL

- Enhver main match revolver med faste, tradisjonelle sikter.
- Revolvere må avfyres "Duelist-stil. Se Duelist-beskrivelsen for mer informasjon.
- Revolver- og riflekaliber: .40 eller større patroner med "rim" (**Eksempelvis, men ikke begrenset til:** .38-40, .44 Special, .44 Russian, .44 Magnum, .44-40, .45 Schofield, .45 Colt) eller perkusjonsrevolvere i .36 eller større.
- Kan bruke enhver tillatte ammunisjonstype dersom de følger overnevnte kaliberrestriksjoner.
- Rifle: Enhver tillatte rifle av modellår 1873 eller tidligere, eller replika av sådan (1866 Winchester, 1860 Henry, 1873 Winchester).
- Hagle: Enhver tillatte sideligger med utvendige haner eller bøylehagle.
- Antrekk: Må velge minst 5 gjenstander fra listen under. Alle gjenstander må bæres under all skyting og under premieutdeling.
Chaps, sporer, lærmansjetter, skjerf hengende løst rundt halsen eller med skjerfring, vest, lommeur med langt kjede, jakke, ermeholder, kniv, "botas", gamasjer og bukseseler; stråhatt er ikke tillatt.
- I tillegg til de overnevnte gjenstandene kan cowgirls velge mellom gjenstandene på listen under.
Tidsriktig klokke, delt rideskjørt, kø (bustle), krinoline, korsett, Viktoriansk hatt (stråhatt tillatt), tidsriktige smykker, tidsriktig hårpynt (f. eks. fjær), hårnnett, tidsriktig håndveske, tidsriktige snøresko, underkjole (camisole), underbukse (bloomers), nettingstrømper, fjærboa, cape.
- Ingen Buscadero eller lavthengende hylstre eller belter tillatt (deler av grepet må være over beltet som hylsteret henger på).
- Alle støvler må være av tradisjonelt design med lærsåle eller glatt gummisåle som ikke øker "veigrepet".
- Hatt må bæres hele stevnet.

B-Western

- Enhver Traditional- eller Modernrevolver.
- Revolvere kan avfyres i henhold til enhver tillatt stil.
- Rifle: Enhver tillatt rifle av modellår 1884 eller senere eller replika av sådan (1892 og 1894 Winchester, Lightning rifle eller Marlin).
- Kan bruke enhver main match hagle.
- Kan bruke enhver tillatt ammunisjonstype.
- Hylstre og belte må være av type Buscadero eller "Drop Loop" (Hele revolveren må bæres under toppen av pistolbeltet). Hylstre og belter må være pyntet (pyntesøm, conchos, "spots" eller preging). Alle hylstre må være av type "**Double strong side**". Ingen "cross draw", skulder- eller "butt forward" hylstre er tillatt.
- Antrekk: Skjorter må være av "B-Western"-type med trykknapper og/eller "Smiley pockets", broderi, applikerte motiver, frynser eller forskjellig farget bærestykke. Skjorter med brystskjold er tillatt dersom disse har passepoil ("piping") eller brodering.
Bukser må være jeans, "ranch pants" eller bukser med klaff over baklommen, "keystone" beltehemper og/eller passepoil eller frynser.
Bukse må bæres med belte. Bukseseler er ikke tillatt.
Kun filthatter er tillatt, ingen stråhatter. Hatt må bæres på hele stevnet.

Alle støvler må være av tradisjonelt design med pyntesøm eller flerfarget design med glatte, non-grip såler. Snørestøvler eller mokasiner er ikke tillatt. Westernsporere med sporehjul er påkrevet for menn. Damene kan bruke skjørt eller delte rideskjørt.

Du må velge én eller flere av følgende gjenstander: Hansker, skjerf med skjerfring eller knyttet rundt halsen, jakke, vest, chaps, lærmansjetter.

Alt antrekk forventes å være tøft og stilig. "B-Western"-antrekket må benyttes hele stevnet inkludert premieutdelingen.

ALDERS- OG KJØNNSBASERTE KATEGORIER

I tillegg til overnevnte kategorier anerkjennes kategorier basert på alder og kjønn. Disse kategoriene følger nedenforstående retningslinjer. Dersom ikke noe annet er skrevet, kan ethvert tillatte våpen, krutttype og skytestil (unntatt "Gunfighter"-stil) benyttes. Gjeldene alder er skytters alder når stevnet begynner.

- Junior er skyttere under 16 år. Denne kategorien kan ytterligere deles etter alder og kjønn. Foreslått deling er "Young Guns" for alder 14-16 og "Buckaroo" for alder 13 og under. Vær svært oppmerksomme når skyttere yngre enn 14 år tillates. Lokale lover, regler og forsikringsordninger kan hindre enkelte aldersgrupper fra å delta.
- Det kreves foresattes tillatelse for skyttere under 18 år. *Merknad: SASS har her en grense på 21. I Norge bruker vi myndighetsalder.*
- "Buckaroos" kan bruke revolvere, rifler og hagler som tilfredstiller de ytre kravene men som er kamret i .22LR for rifle og revolver og .410 for hagler. Ammunisjon som holder standardhastighet må benyttes. **Fallmål trenger ikke å falle for å telle som treff.**
- **Skyttere i kategorien Buckaroo som velger å bruke sentertenningsammunisjon i revolvere og/eller rifle, må møte alle krav som ellers gjelder for sentertenningsammunisjon.**
- Damekategoriene kan deles ytterligere for å tillatte Modern- og Traditional-revolvere samt forskjellige skytestiler, f.eks Lady Duelist og Lady Gunfighter.
- Forty-Niners er skyttere som er 49 år eller eldre. Forty-Niner Ladies er også anerkjent.
- Seniors er skyttere som er 60 år eller eldre. Senior Ladies og Senior Duelist er også godkjente Senior-kategorier. **Senior Duelist kan bruke alle SWS godkjente våpen og ammunisjon, men må skyte Duelist eller "Dobbel Duelist" stil.**
- **Silver Senior er skyttere som er 65 år eller eldre. Silver Senior Ladies er også godkjent kategori.**
- Elder Statesmen / Grand Dames er skyttere som er 70 år eller eldre.

Merk: Kun juniorer kan delta som Juniors. Kun damer kan stille i dameklassene. Kun seniorer kan skyte som Seniors. Kun Forty-Niners kan skyte som Forty-Niners. Det finnes ingen egne herrekategorier. Ingen skytter må skyte i en alders- eller kjønnsbasert kategori dersom vedkommende ikke ønsker det. En deltager kan delta i enhver klasse som vedkommende tilfredstiller kravene til. For eksempel: En junior dame som skyter en Colt enhånds med svartkrutt kan velge å delta i Junior, Ladies, Traditional, Frontier Cartridge eller Duelist.

SIDE MATCH

THE PLAINSMAN

I Plainsman kreves to Traditional perkusjonsrevolvere i kaliber .36 eller større. Det skytes ”Duelist”-stil.

- Det skal brukes en SASS-godkjent enkeltskuddsrifle i et tradisjonelt svartkrutt rifle- eller pistolkaliber (eksempel: 30-30 er ikke tillatt). Riflen kan ha fjærdrevet ejetektor hvis det er standard for denne rifletypen
- Det skal brukes en side by side, med eller uten utvendig hane, eller lever action hagle
- Alle ladninger skal være i svartkrutt (rifle, revolvere og hagle).

LOMMEPISTOL OG DERRINGERE

Lommepistoler og derringere er populære i Side Match og kan også brukes i Main Match som tilleggsvåpen.

- En lommepistol er definert som et våpen med liten ramme, faste sikter av design før år 1900. Løpslengden kan være 4 tommer eller mindre. Lommepistoler må være i kaliber .31 eller større. Colt Model "P" eller kopier av denne samt revolvere med utsvingbare sylindere er ikke tillatt uavhengig av kaliber, rammestørrelse eller løpslengder. Lommepistol er ikke tillatt i main match, og det er heller ikke tillatt å bygge om lommepistoler for å benytte dem i main match.
- En derring er definert som et våpen med utvendig hane, faste sikter, baklader eller perkusjon, liten ramme og av design før år 1900. Våpenet kan ha ett til fire løp med inntil 3,5 tommers lengde. Derringere må være i kaliber .22 eller større. Derringere av modell Remington over/under eller Sharps fireløpede Pepperbox er typiske SASS-godkjente våpen.
- .22 Magnum-ammunisjon er ikke tillatt.

LONG RANGE RIFLE

Long Range-konkurranser er forskjellig fra rifleskytingen i Main Match. I Long Range er det lagt mer vekt på presisjonskyting på lengre avstander og der skytetid er sekundært.

Resultatføring er basert på antall treff og likt antall treff kan dømmes utifra én av to metoder: Skyttere med likt antall treff plasseres i forhold til skytetid eller omskyting inntil vinner er kåret.

I SWS utøves det **fem** klasser i Long Range:

- Lever Action, pistolkaliber
- Lever Action, riflekaliber
- Single Shot
- Buffalo Single Shot
- **Optisk**

SASS-klassen Open Category anvendes ikke i SWS, men er i stedet inndelt i to definerte klasser:

- Bolt Action
- Muzzleloader

Klassene kan også inndeles i egne svartkruttklasser.

GENERELLE REGLER FOR LONG RANGE-KONKURRANSER

- Frontsikte på løpet kan varieres fra et enkelt bladsikte til såkalt "hooded wind gauge" fra tidsperioden og med bruk av utskiftbare sikteinnsatser.
- Baksikte kan være enten åpent jernsikte montert på løpet eller tradisjonelt stangsikte montert på skjefte. Long Rang oppvippbart baksikte montert på løpet og med justerbar høydegradering kan ha et kikkhull i den bevegelige sikteskinnen. Eksempler på dette er de mange variasjoner av baksikter på Springfield Trapdoor.
- Optiske sikter eller sikter montert på låsekasse er ikke tillatt.
- Riflekaler skal defineres som vanlige riflepatroner fra tidsperioden. Kalibre tillatt i hovedmatch kan ikke brukes, **med unntak av .56-50**. Eksempel på godkjente riflekaler er .30-30 WCF, 38-55 Marlin & Ballard, .43 Spanish, 6.5x55 Swedish eller .45-70 Government. Eksempler på hva som ikke er tillatt er .375 Winchester, .444 Marlin, 32-20 WCF eller .44-40 WCF.
- Enhver godkjent krutttype er tillatt (med unntak av røyksvakt i Buffalo Single Shot). Uavhengig av klasse eller kaliber, prosjektiler brukt i Long Range skal være laget av bly. Gas check og papirvikling er tillatt.

LEVER ACTION RIFLER benyttet til Long Range, enten rifle eller pistolkaliber, må være originaler eller kopier av disse produsert i perioden fra ca 1860 til 1899. Forutsatt at de er i sikker stand kan rifler eller karabiner av type Lever Action (bøyerifler) eller Slide Action (pumperifler) med rørmagasin og utvendige haner brukes.

SINGLE SHOT og BUFFALO SINGLE SHOT-våpen må være originaler eller kopier av enkeltskuddsrifler fra ca 1860 til 1899. Alle rifler må ha utvendige haner. Basisregelen for riflekaler nevnt ovenfor gjelder også for Single Shot og Buffalo Single Shot, men med ett unntak: Buffalo Single Shot riflekaler må ha en kulediameter på minimum .375".

BUFFALO SINGLE SHOT har ytterligere restriksjoner i form av at våpen skal være originale eller replikarifler av amerikansk design. Fjærdrevne ejektorer er forbudt, med unntak av på Springfield Trapdoor-rifler.

I OPTISK KATEGORI må våpen møte ovenstående restriksjoner med følgende optiske regler:

- Ingen lengde- eller styrkebegrensning på kikkertsiktet.
- Kikkertsiktets kropp/rør må være $\frac{3}{4}$ " eller mindre i diameter (19 mm), og ethvert okular eller objektivlinse og justerings- eller festeringer skal være mindre enn 1" (25,4 mm) i diameter.
- Interne siktejusteringer for høyde og side er ikke tillatt.
- Montasjer skal være av tradisjonell stil fra perioden og inneholde både høyde- og sidejusteringene for kikkertsiktet i den fremre og/eller bakre montasjen. Klikkjusteringer er ikke tillatt. Både svalehale montering og blokk montering er tillatt.
- Originale kikkertsikte montasjer fra både Cataract og Malcolm og deres variasjoner, replikaer eller lignende montasjer er tillatt etter ovenstående kriterier.

(Merk: Disse reglene er identiske til NRA BPCS reglene for optiske sikter.)

SASS MOUNTED SHOOTING

Mounted Shooting er en spesielle gren der trente ryttere rir en ekvipasje der man på kortest mulig tid skyter på ballonger med en spesiell løsmunnisjon i .45 Colt. Egne regler gjelder for dette, se SASS Mounted Shooters Handbook.

RESULTATBEREGNING OG DØMMING

SASS og SWS-stevner blir resultatberegnet utifra anvendt skytetid tillagt eventuell straffetid for manglende treff og prosedyrefeil. Hver stage er resultatført hver for seg, på de fleste stevner er blir total tid for alle stagenes summert. Skytternes resultatrekkefølge betinges av total tid og sorteres "overall" (uavhengig av klasse) og/eller etter klasse.

End of Trail (VM) og regionale SASS-mesterskap resultatføres etter rangeringsmetoden (Rank Scoring).

Rank scoring er anbefalt når stagen som utgjør en main match ikke er av omtrent samme vanskelighetsgrad og lengde. Alternativet til Rank Scoring er Total Time (total råtid pluss tilleggstid).

Overallvinnere, vanligvis både beste mannlige og kvinnelige skytter, premieres. Det beste sammenlagresultatet fra Main Match bestemmer hvem som blir Overallvinner.

Rifle-, revolver- og haglemål må engasjeres med tilsvarende våpen. En bom er definert som å ikke treffe riktig måltype med riktig våpen. Bom straffes med 5 sekunder tillegg til skytterens råtid på stagen.

Prosedyrefeil er ufrivillige "feiltakelser" der skytter gjennomfører stagen på en annen måte enn det som er beskrevet i stagebeskrivelsen. Prosedyrefeil straffes med 10 sekunder tillegg til skytterens råtid på stagen, og det kan gis inntil én prosedyrefeil per stage.

Stage DQ gis for hver stage der et våpen brukes som ikke er tillatt. Dette gjelder åpne, approberte stevner.

Mindre alvorlige sikkerhetsbrudd (Minor Safety Infractions) som skjer under gjennomføring av en stage og som ikke direkte setter noen i fare straffes med 10 sekunder tillegg for hvert tilfelle. Mindre alvorlige sikkerhetsbrudd inkluderer å ikke legge ned et langvåpen med åpen mekanisme eller ikke hylstre revolveren når skyteserien med det aktuelle våpenet er avsluttet.

Alvorlige sikkerhetsbrudd (Major Safety Infractions) medfører at skytter blir diskvalifisert fra stagen eller matchen. To alvorlige sikkerhetsbrudd skal medføre at skytter blir bortvist fra skytebanen. Alvorlige sikkerhetsbrudd inkluderer å miste et våpen, et vådeskudd som treffer innenfor 3m av personer (nedslag innefor 1,5m resulterer i Match DQ), bryte 170°-regelen, "sveipe" personer med et våpen eller tilsvarende handlinger som medfører høy risiko for personskaade.

I de tilfeller der utøveren mener at ROs dømming er feil, kan dette på en høflig måte ankes til stevneledelsen. Dette skal skje etter at utøveren er ferdig med stagen og våpnene sjekket ut ved tømmebordet. Stevneledelsen skal vurdere klagen kun på grunnlag av regelverket og resultatet av dette er endelig. Ved større stevner kan et panel bestående av territoriale guvernører oppnevnes for å avhjelpe stevneledelsen.

FAILURE TO ENGAGE – MANGLENDE ENGASJERING

En skytter kan straffes for manglende engasjering (Failure to Engage) stagebeskrivelsen ikke følges med hensikt for å få en konkurransemessig fordel, dvs å spare tid og ta sjansen på at bom og prosedyrefeil likevel gjør totaltiden bedre. I slike tilfeller skal skytteren ilegges 30 sekunder tillegg samt tillegg for prosedyrefeil og manglende treff.

Eksempel: Under en stage, skal skytteren "dele en dynamittgubbe i to deler med en oksepisk". Dette gjøres praktisk ved at skytteren svinger en pisk og skal treffe "dynamitten". Bommer man på "dynamittgubben", skal man forsøke inntil man treffer. En skytter bestemmer seg for å spare inn på tiden ved heller å bli staffet 10 sekunder for å bomme enn å stå der og forsøke i 15-20 sekunder før han kan fortsette. I westernskyting kaller vi dette for manglende engasjement - failure to engage.

BANEINSTRUKSER

Westernskyting er ikke ment å være presisjonsskyting slik vi tradisjonelt kjenner det. Små mål og lange hold senker actiondelen av westernskyting. I tillegg vil vanskelige mål fjerne entusiasmen hos nye skyttere.

Både nye og erfarne skyttere ønsker å treffe målene. Noen treffer (eller bommer) litt fortere enn andre. For mange bom eller et inntrykk av at dette ser vanskelig ut, kan "skremme" skytterne bort fra sporten, spesielt mindre erfarne skyttere.

Spør hvilken som helst erfaren westernskytter og han eller hun vil fortelle deg at det ikke finnes det mål som er så stort eller så nært at man likevel ikke kan bomme.

En mer detaljert beskrivelse av matchdesign finnes i SASS-håndboken for stevneledelse (SASS Match Directors Guide).

Både stålmål og pappmål skal være av rimelig størrelse. Reaktive mål som "poppere", og fallmål skal brukes for å bedre tilbakemeldingen til skytter og øke publikumsvennligheten. Alle mål skal settes på kort eller medium hold. Det finnes ingen absolutte regler, men SASS og SWS anbefaler følgende avstander basert på standardmål på 16 x 16 tommer (40 x 40 cm):

Revolver – 6 til 10 meter

Hagle – 7 til 15 meter

Rifle – 11 til 45 meter

Derringer / Lommepistol – Papp/papir eller ballonger på kloss hold til 3 meter. Disse avstandene er for korte til å skyte trygt på stål.

Så langt det er mulig, skal fallmål settes til å falle for et sentertreff med ikke mer enn en standard .38 Special 158 gr. fabrikkloadning.

- Åpne, approberte er såkalte "nullalibi"-konkurranser. Det innebærer at når første skuddet er løsnet må skytter fortsette stagen etter beste evne. Omskytinger gis ikke ved feil på våpen eller ammunisjon. Hvis det skulle oppstå feil på banemateriell (kulisser, rekvisita, timer eller feil fra RO) utenfor skytters kontroll, kan omskyting gis. Ved en omskyting strykes alt fra tidligere forsøk på den aktuelle stagen med unntak av eventuelle sikkerhetsbrudd.

- ROs oppgave er å **assistere skytteren sikkert gjennom stagen**. Det forventes at RO når det er passende og mulig, coacher og hjelper skytter så både prosedyrefeil og sikkerhetsbrudd unngås. **Coaching fra RO er ikke ansett som innblanding/forstyrning og vil aldri være grunnlag for omskyting.**
- Dersom våpen/ammo ikke blir satt ut korrekt ved angitte posisjoner vil skytter bli straffet med en prosedyrefeil såfremt feilen ikke korrigeres uten hjelp i løpet av stagen.
- Det forventes at ROer er de ansvarlige for å observere og løse alle sikkerhetsrelaterte problemer som oppstår i områder som er avsatt til lading, tømning og der skytingen utføres. En skytter som ser et sikkerhetsbrudd som RO ikke oppdager bør gjøre RO oppmerksom på dette.

STAGEBESTEMMELSER

Stagebestemmelser er en liste over vanlig praksis som alle skyttere er forventet å kjenne til og følge på enhver stage. Disse stagebestemmelsene bør følges på ethvert stevne med mindre noe annet står i stage stagebeskrivelsene.

1. Alle fallmål for hagle kan engasjeres til de faller.
2. Alle fallmål (rifler, hagle og revolverer) må falle for å telle som treff.
3. Alle våpen plassert på en stage skal ha løpene pekende sikkert ”down range”. Våpen som er plassert liggende skal ligge flatt, med minimum bakre del av avtrekkerbøyle på området for våpenet.
4. Hagler plassert på stage skal være åpne og tomme.
5. Skytter kan ikke starte en stage med ammunisjon i hendene.
6. Lang våpen skal legges ned åpne og tomme med løp i sikker retning.
7. Revolvere returneres til hylstre etter ferdig skytesekvens .
8. Revolvere dras og brukes i henhold til skytters kategori.
9. Sikker våpenhåndtering er skytterens ansvar. 170 graders-regelen gjelder, og basketball-regelen gjelder når det er skarp ammunisjon under spent hane.
10. Hvis ikke startposisjon er oppgitt, skal skytteren starte stående rett opp og ned med revolverne hylstret og hendene langs siden uten å berøre noe våpen.
11. ”Port arms” er definert som følger: Stå rett opp og ned, med bakenden på langvåpen ved eller under midje på skytter. Løpet skal være ved eller over skulderhøyde, og våpenet skal holdes med to hender.
12. Personkonflikter VIL IKKE BLI tolerert.

SIKKERHET

Først, sist og alltid

Westernskyting er en sport der farlige situasjoner kan oppstå. Enhver er ansvarlig for sin egen sikkerhet, men skal også være aktsom for andres eventuelle uansvarlige og farlige handlinger. Enhver RO og deltakere kan påtale andres uansvarlige opptreden, og det er forventet at korreks i forhold til sikkerhet umiddelbart skal tas til følge. Motargumentasjon kan danne grunnlag for bortvisning fra arrangementsstedet.

Alle skyttere skal følge disse sikkerhetsregler:

1. Ethvert skytevåpen skal til enhver tid behandles som om det er ladd.
2. Munningsretning er viktig mellom, før og etter gjennomføringen av en stage. En munning må under ingen omstendighet sveipe deltakere. **Når langvåpen**

transporteres under en Match, skal mekanismer være åpne med kammer og magasin tomme for ammunisjon eller tomhylser og med munning pekende i sikker retning. Brudd på denne bestemmelsen er grunnlag for Stage DQ, og for gjentatte brudd, Match DQ.

3. Alle skytevåpen skal til enhver tid være tomme for ammunisjon med unntak av og under direkte overvåking/kontroll av funksjonærer på standplass og i ladesone.
4. "Seksløpere" skal alltid kun lades med 5 patroner og hanen skal senkes og hvile på tomt kammer. "Femløpere" kan lades med fem skudd såfremt hanen hviler på et "dummy" kammer eller sikkerhetshakk i sylindren slik at hanen ikke hviler på en skarp patron. Hvis en stagebeskrivelse krever ett skudd omladning, kan det siste kammeret lades ved ladebord, og påsettes hette etter timersignal. En fullstendig omladning håndteres ved å legge ut den ladede men ikke hittede revolveren i sikker retning, eller bytte uhittede sylindere, for så å hette mens klokka går.
5. En oppspent revolver må aldri forlate skytterens hånd.
6. Revolvere skal returneres til hylstre med hanen på enten en brukt hylse eller tomt kammer ved skytesekvensens slutt, såfremt ikke stagebeskrivelsen sier noe annet, for eksempel: "Forflytt til neste posisjon, og legg revolver på bord." En skytesekvens er definert som skudd fra en type våpen før neste type våpen engasjeres.
7. Å spenne ned en revolver, rifle, eller hagle med utenpåliggende haner får ikke gjøres med en skarp patron under hanen. Nedspenning kan ikke skje for å unngå en straff, hvis det er oppspent på feil tidspunkt eller sted. Straffen for nedspenning er SDQ.
8. En oppspent revolver må avfyres før våpenet kan gjøres sikkert og eventuelt hylstres. Dersom man har kamret en patron i riflen skal denne enten avfyres eller mekanisme åpnes før rifla kan gjøres sikker. Haglepatroner kan tas ut hvis nødvendig, uten straff for å gjøre denne sikker.
9. Dersom et våpen **avfyres** i feil rekkefølge eller fra feil posisjon, vil skytteren ilegges en prosedyrefeil. Dersom skytter velger, eller blir tvunget til å bomme på sitt mål pga farlige vinkler, **kan** skytteren lade om for å unngå straffen for bom. Dette betyr **ikke** at skytteren når som helst kan lade om for å rette opp en bom. Ikke avfyrte skudd som er kastet ut av riflen kan omlades.
10. Hvis man ved vanvare etterlater ikke-avfyrte patroner i revolveren, er dette kun bom med mindre en ikke-avfyrte patron er under hanen, da dette er det en SDQ
11. Sikker håndtering av våpen for bevegelse eller for å gi fra seg/legge ned våpen varierer fra våpentype til våpentype. Se RO1 materialet for nærmere detaljer om sikker forflytning med våpen.
12. En skytter med våpen i hånd får aldri lov til å bevege seg med en skarp patron under spent hane. Bevegelse er definert som det samme som "travelling" i basketball. Med en gang et våpen er spent, må et bein være på samme sted inntil våpen er sikkert.
13. Skytter skal ikke spenne hanen før våpenet peker i sikker retning. Når skytter er på skytelinjen vil et vådeskudd eller et for tidlig avfyrte skudd som treffer et punkt innen 3 meter fra skytter anses som farlig og resultere i en Stage DQ. Hvis skuddet treffer et punkt innen 1,5 meter fra skytter medfører dette Match DQ. En skytter som blir diskvalifisert fra to stager skal bortvises fra matchen. Ethvert avfyrte skudd utenfor skytelinjen fører til MDQ

14. Skudd over vollen er aldri lurt, men på enkelte skytebaner er dette verre enn andre. Lokale stevner bestemmer selv straffen for overtredelse, helt opp til MDQ.
15. Rifle kan plasseres "down Range" fra skytteren med magasin ladet, mekanisme lukket, hane hvilende på tomt kammer.
16. Hagle skal alltid plasseres med åpen mekanisme, tomt magasin og kammer og skal lades etter at øvelsen har startet. Unntak gjelder dersom hagle er første våpen og skytter starter med haglen i hendene. Hanehagler kan ha hanene oppspenst enten i skytterens hånd eller når utplassert. Langvåpen skal aldri plasseres med løpet plassert mot bakken.
17. Langvåpen skal plasseres med åpen mekanisme og tomt kammer etter at skyteserien er avsluttet (dvs før neste våpen avfyres). Dette gjelder ikke rifler som blir "restaget" for videre bruk.
18. Et våpen som etterlates med skarp patron i kammeret medfører stage DQ. Alle andre skarpe patroner eller tomhylser som ligger igjen i et langvåpen er et 10 sekunders sikkerhetsbrudd. Et våpen som feilfunksjonerer og er erklært som sådan og som inneholder skarpe patroner eller tomhylser vil ikke utløse straff såfremt våpenet er gjort sikkert.
19. Alle skyttere må vise at de har grunnleggende ferdigheter med våpnene som brukes. Det forventes av skyttere holder seg innen sine egne begrensninger. Stevner er ikke et sted for å lære grunnleggende våpenferdigheter.
20. Westernskyting er ingen hurtigtrekkskonkurranse. Ethvert trekk fra hylster som medfører farlig våpenhåndtering og "fanning" resulterer i Stage DQ. "Slip-hammering" er ikke det samme som "fanning" og er tillatt.
21. Ved trekk og hylstring av våpen i krysstrekk- eller skulderhylster skal det utøves ekstra forsiktighet. Skytter må vri kroppen om nødvendig for å unngå å bryte 170°-regelen under prosessen. Medfører trekk eller hylstring at våpenet peker i farlig retning medfører dette Stage DQ. Skjer dette to ganger i løpet av samme stevne gir det grunnlag for Match DQ. MERK: 170°-regelen innebærer at løpsmunning skal være rettet "down range" +/- 85°. 170°-regelen er til for å regulere at skytteren til en hver tid skal være oppmerksom på sikkerhetssoner og at våpenet til enhver tid skal peke "down range". Dersom skytter er i ferd med å bryte 180°-planet med løpsmunningen betyr det at 170°-regelen er brutt og skytter må ta konsekvensene av dette.
22. Når skytteren skifter posisjon under en stage, skal våpen som bæres ha hanen hvilende på et tomt kammer eller tomhylse, eller med åpen mekanisme. Bevegelse er definert som det samme som "traveling" i basketball. Alltid når skytteren har et ladd, oppspenst våpen i sin hånd, må en fot forbli rolig på bakken. Første gangs forseelse gir SDQ, andre gangs forseelse gir MDQ.
23. Et uladd våpen som mistes (mellom ladebord og tømmebord) resulterer i Stage DQ. Et ladd våpen som mistes resulterer i Match DQ. Skytter selv skal ikke plukke opp et mistet våpen. RO skal plukke opp våpenet, undersøke og eventuelt tømme og sikre det, før det overleveres skytter.
24. Ammunisjon som mistes ved omlading på en stage eller som blir kastet ut fra et våpen skal behandles som "død" og kan ikke plukkes opp før skytteren har avsluttet stagen. En mistet patron må erstattes med en patron hentet fra skytters kropp eller annet sted som beskrevet i stagebeskrivelsen for ikke å telle som bom. Ammunisjon som er forhåndsplassert på stagen og som mistes tilbake der den var plassert anses ikke som "død".

25. Tømmebordfunksjonær eller RO SKAL inspisere alle skytevåpen før de forlater stagen, selv om de er ubenyttet. Alle rifler og pumpe- eller lever action-hagler skal tas ladegrep på for å sikre at våpnene er tomme for ammunisjon.
26. Alkoholholdige drikker er ikke tillatt på skytebanen for skyttere, gjester, ROer eller andre inntil skytingen er over for dagen. Skyttere får ikke konsumere alkoholholdige drikker inntil han eller hun har avsluttet dagens skyting og har pakket ned våpnene.
27. Skyttere får ikke innta noe som vil redusere hans eller hennes evne til å delta med maksimal konsentrasjon og tilstedeværelse og på en sikker måte. Både resept- og reseptfrie medikamenter som medfører sløvhet eller annen reduksjon i fysisk eller mental tilstand skal unngås.
28. Beskyttelse for øyne er påkrevet og hørselbeskyttelse er anbefalt for alle som befinner seg på eller ved standplass (firing line). Slik beskyttelse er også anbefalt for alle som befinner seg på skytebanen og øyebeskyttelse er **påkrevet** for tilskuere som befinner seg i direkte linje til synlige stålmål.
29. All lading og tømming av våpen skal foretas i angitte soner. MERK: Skyttere av perkusjonsrevolvere må ivareta sikker munningsretning ved lading. Ved tømmebord skal man ha avfyrt eller klarert alle hettede kammer før man forlater tømmebord. Det er ikke tillatt å sette på hetter med hjelp av revolverens hammer.
30. Klikking med våpen ved ladebord er ikke tillatt og resulterer i Stage DQ. Det kan kun utføres på sikkerhetssoner tildelt av arrangør. Klikking er definert som handlingen å bringe våpen inn i skyteposisjon, spenne hane og presse inn avtrekker som ved en normal avfiring
31. Kun registrerte deltakere får bære våpen.
32. Hvis en skytter har en våpenfeil som ikke kan rettes ved skytelinjen, kan ikke skytteren forlate stagen før våpen er blitt klarert. Det vil bli gitt MDQ hvis skytter forlater stageområdet uten direkte oppsyn av en Match Offiser.

IKKE TILLATT UTSTYR

Bruk av ikke tillatt utstyr resulterer i en SDQ

- Moderne skytehansker
- Kortermet skjorte (kun mannlige deltagere)
- Kortermede t-skjorter, langermede t-skjorter og tank top. Lang ermede Henley-type skjorter med knapper er tillatt.
- Moderne cowboyhatter med fjær (Shady Bradys). Stråhatter av tradisjonelt design (Stetson, Bailey, sombreros) er tillatt.
- Designerjeans
- Caps
- Alle typer sportstøvler / -sko eller militærstøvler (combat) uansett materiale de er laget av.
- Klær som viser produsentens eller sponsors merke eller logo
- Nylon, plast eller borrelås.

